

**Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İsrail Devleti Hükümeti arasında Hava Ulaştır-
malarına dair olan Anlaşma ile ekinin onanması hakkında Kanun**

(Resmî Gazete ile ilânı : 15 . XII . 1951 - Sayı : 7983)

No.
5848

Kabul tarihi
10 . XII . 1951

BİRİNCİ MADDE — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İsrail Devleti ara-
sında 5 Şubat 1951 tarihinde akit ve imza edilmiş olan «Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İsrail Devleti Hükümeti arasında Hava Ulaştır-
malarına dair Anlaşma» ile eki onanmıştır.

İKİNCİ MADDE — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

ÜÇÜNCÜ MADDE — Bu kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

12 Aralık 1951

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE İSRAİL DEVLETİ HÜKÜMETİ ARASINDA
HAVA ULAŞTIRMALARINA DAİR ANLAŞMA**

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İsrail Devleti Hükümeti

Türkiye ve İsrail arasında Hava Ulaştır-
malarına dair bir Anlaşma akdine karar vererek
bu maksatla usulü dairesinde yetkilendirilmiş temsilciler tâyin etmişler ve bunlar aşağıdaki
hükümler üzerinde anlaşmışlardır:

Madde — 1.

İşbu Anlaşmanın ve Ek'inin tatbıkında metin aksini âmir bulunmadığı takdirde:

A) «Havacılık Makamı» tâbiri Türkiye Cumhuriyeti bakımından Ulaştırma Bakanlığı ve-
ya halen onun tarafından görülen işleri ifa etmek üzere yetkilendirilecek her şahıs veya her
teşekkülü, İsrail Devleti bakımından Ulaştırma Bakanlığı veya halen onun tarafından görülen
işleri ifa etmek üzere yetkilendirilecek her şahıs veya her teşekkülü ifade eder.

B) «Tâyin edilmiş teşebbüs» tâbiri Sözleşen Taraflardan birinin havacılık makamlarınca
diğer Sözleşen Taraf havacılık makamlarına yazı ile tebliğ edilen ve işbu Anlaşmanın 3 ncü
maddesi hükümlerine göre, anılan tebliğde zikredilen yollarda, işliyecek teşebbüs olarak gösteri-
len bir hava teşebbüsünü ifade eder.

C) «Ülke» tâbiri Şikago Milletlerarası Sivil Havacılık Sözleşmesinin (7 Aralık 1944) 2 ncü
maddesindeki tarife tekabül eder.

D) Şikago'da Milletlerarası Sivil Havacılık Sözleşmesinin (7 Aralık 1944) 96 ncü maddesinin
a), b) ve d) fıkralarının tarifleri muteber addolunur.

Madde — 2.

Sözleşen Taraflar ilişik Ek'te zikredilen Milletlerarası Hava Yollarının ve Seferlerinin kurul-
ması için, işbu Ek'te tasrih edilen hakları birbirlerine verirler; anılan seferlere, kendisine bu
haklar verilen Sözleşen Tarafın ihtiyarına göre derhal veya daha ileri bir tarihte başlanabilir.

Madde — 3.

a) Her Sözleşen Taraf kararlaştırılan yollar ve servislerin işletilmesi için bir veya birkaç hava ulaştırma teşebbüsü tâyin edecektir.

b) Her Sözleşen Taraf işbu maddenin c) paragrafı ve aşağıdaki 7 nci maddedeki kaydı ihtirazi dışında diğer Sözleşen Tarafca tâyin edilen teşebbüse veya teşebbüslere gerekli işletme müsaadesini derhal verecektir.

c) Bu işletme müsaadesini veren Sözleşen Taraf havacılık makamları bu suretle tâyin edilmiş olan teşebbüs veya teşebbüslerce, işbu Anlaşmada tâyin edilmiş servislerin açılmasına müsaade etmeden önce, onlardan, Milletlerarası Hava Ulaştırmasında kullanılan teşebbüslerin işletmesinde normal olarak tatbik olunan kanunlar ve nizamların icaplarını yerine getirecek durumda bulduklarının ispatını istiyebilir.

d) İlgili hükümetlerce tâyin olunabilecek bâzı bölgelerde milletlerarası bir hava seferinin kurulması, yetkili askerî makamların tasvibine sunulacaktır.

Madde — 4.

Tatbikatta herhangi ayrılığa meydan vermemek ve muamelede eşitliği sağlamak maksadiyle:

a) Sözleşen Taraflardan her biri, diğer Sözleşen Taraf teşebbüslerinin kendi hava alanlarından ve diğer kolaylıklardan faydalanması karşılığı olarak konulan veya müsaade edilen harçların işbu hava alanlarından ve kolaylıklardan istifade için milletlerarası benzer hava servislerinde çalışan millî hava taşıtlarınca ödenecek harçlardan daha fazla olmamasını kabul eder.

b) Sözleşen Taraflardan birinin ülkesine, öteki Sözleşen Tarafca tâyin edilen havacılık teşebbüsü tarafından veya böyle bir teşebbüs nam ve hesabına ithal edilip yalnız kendi uçaklarının kullanmasına mahsus olan yakıt, makine yağları ve yedek parçalar, Gümrük Resmi, muayene ücreti veya diğer millî harç ve mükellefiyetlerin tarhı hususunda Milletlerarası servislerde kullanılan millî teşebbüslere veya en ziyade müsaadeye mazhar millet teşebbüslerine tatbik edilen aynı derecede müsait muameleden faydalanacaklardır.

c) Sözleşen Taraflardan birinin tâyin ettiği havacılık teşebbüsü veya teşebbüsleri tarafından kararlaştırılan yollar ve servislerde kullanılan her hava taşıtı ve Ek'te tesbit edilen yollar ve servisleri işletmesine müsaade edilen bir Sözleşen Tarafın hava ulaştırmaları teşebbüslerinin sivil hava taşıtında bulunan kumanya ve normal teçhizat, yedek parçalar, makine yağları, yakıtlar, diğer Sözleşen taraf ülkesine varış ve kalkışlarında bu uçaklarda veya adı geçen ülke üzerindeki uçuşlarda kullanılsa veya sarfedilse bile Gümrük Resmi, muayene ücreti veya buna benzer vergi ve resimlerden muaf tutulacaktır.

Madde — 5.

Sözleşen Taraflardan birinin verdiği veya muteber kıldığı ve henüz müddeti geçmemiş hava seyrüsefer şahadetnameleri, uçuşa elverişlilik bröveleri ve lisanslar, ekte gösterilen havayollarının ve seferlerinin işletilmesi için öteki Sözleşen Tarafca da muteber tanınacaktır. Bununla beraber Sözleşen Taraflardan her biri, kendi tebaasına, diğer bir devlet tarafından verilmiş olan uçuşa elverişlilik brövelerinin ve lisansların kendi ülkesi üzerinde yapılacak uçuşlar için muteber olduğunu tanımamak hakkını muhafaza eder.

Madde — 6.

a) Sözleşen Taraflardan birinin milletlerarası hava seyrüseferinde kullanılan uçakların kendi ülkesine giriş ve çıkışı hakkındaki veya anılan uçakların kendi ülkesi sınırları içinde buldukları müddetçe işletilmesi ve seyrüseferi ile ilgili kanun ve nizamları öteki Sözleşen Taraf hava ulaştırma teşebbüsünün veya teşebbüslerinin uçaklarına da uygulanacaktır.

b) Sözleşen Taraflardan birinin ülkesi üzerinde, yolcuların, mürettebatın veya ticaret eşyasının

giriş, kalış ve çıkışını formalite, muhaceret, pasaportlar, gümrük'er ve karantina bakımından tanzim eden kanun ve nizamlar adı geçen ülkede bulunan öteki Sözleşen Taraf hava taşıtları tarafından nakledilen yolculara, mürettebata ve ticaret eşyasına da tatbik edilecektir.

Madde — 7.

Her Sözleşen Taraf, öteki Sözleşen Tarafca tâyin edilmiş bir hava teşebbüsünün mülkiyetinin esaslı bir kısmının ve fii i kontrolünün bu sonuncu Taraf uyruklarının elinde bulunduğu hakkında delil sahibi olmadığı veya teşebbüsün işbu Anlaşmadan mütevellit mükellefiyetlere veya 6 ncı maddede derpiş edilen kanun ve nizamlara riayet etmediği hallerde işletme müsaadesini vermemek veya geri almak hakkını muhafaza eder.

Yolcuların emniyeti için ulaştırmanın men'inde zaruret mevcut bulunduğu veya kanun ve nizamlarda diğer inhirafalara mâni olunması gerektiği ha'ler müstesna, bu hak ancak diğer Sözleşen Taraf ile yapılacak istişareden sonra kullanılacaktır.

Madde — 8.

İki Sözleşen Taraf havacılık makamları işbu Anlaşma ve Ekinde tesbit edilen prensiplerin tatbikını temin ve onların memnuniyet verici bir şekilde icrası için sıkı bir iş birliği zihniyeti ile zaman zaman istişareler yapacaktır.

Madde — 9.

İşbu Anlaşma ve bundan mütevellit bütün mukaveleler Milletlerarası Sivil Havacılık Teşkilâtına (O. A. C. I.) tevdi edilecektir.

Madde — 10.

Sözleşen Taraflardan biri, işbu Anlaşma Eki hükümlerinden her hangi birinin değiştirilmesini arzu ettiği hallerde, her iki Sözleşen Taraf yetkili makamlarının bu maksatla birbirleriyle danışmalarını istiyebilecek ve bu danışma istek tarihinden itibaren 60 günlük bir süre içinde başlayacaktır.

Anılan makamların kararlaştırdıkları her değişiklik, diplomatik nota teatisi suretiyle teyit edildikten sonra yürürlüğe girecektir.

Bununla beraber yollar tablosunda gösterilen yollardaki değişiklikler ve ilâveler sadece iki Sözleşen Taraf havacılık makamlarının anlaşmasıyle vukubulabilir.

Madde — 11.

Milletlerarası Sivil Havacılığa ait çok taraflı genel bir havacılık sözleşmesi her iki Sözleşen Taraf için yürürlüğe girdiği takdirde, bunlar, işbu Anlaşma ve Ekinin hükümlerini anılan Sözleşme ahkâmı ile ahenkleştirmek maksadiyle istişarede bulunacaklardır.

Madde — 12.

İşbu Anlaşma ve ekinde, hilâf derpiş edilen ha'ler müstesna olmak üzere, Sözleşen Taraflar arasında bu Anlaşmanın veya ekinin tefsirine veya tatbikına ait olup müzakere yolu ile halledilemeyen her anlaşmazlık, Sözleşen Tarafların tâyin edecekleri iki hakem ve bu iki hakemin Sözleşen Tarafların vatandaşı olmaması şartiy'e seçecekleri bir üçüncü hakemden müteşekkil üç hakemli bir mahkemenin istişari reyine arzedilecektir.

Sözleşen Taraflardan her biri, Taraflardan birinin diğerine bir anlaşmazlığın tahkimini talep eden diplomatik bir notayı tevdiinden itibaren iki ay içerisinde bir hakem tâyin edecek ve üçüncü hakem de bu iki aydan sonraki bir aylık zaman içinde tâyin edilecektir. Eğer üçüncü hakem,

tâyin edilen zaman zarfında seçilmezse, bu münhal, Milletlerarası Sivil Havacılık Teşkilâtı Konseyi Baskanı tarafından, bu Teşkilât'ın cari usul ve âdetlerine uygun olarak tanzim edilmiş bir hakemler listesinden seçilecek bir şahısla doldurulacaktır. Sözleşen Tarafların icra makamları böyle bir istişari reyin infazını temin için kendilerine verilen salâhiyetlerin gerçevesi dahilinde bütün geyretlerini sarfedeceklerdir. Taraflardan her biri hakem mahkemesi masraflarına yarı yarıya iştirak edecektir.

Madde — 13.

a) Ücret tarifeleri aşağıda tarif edilen usule uygun olarak, bütün alâkalı unsurlar ve diğer teşebbüsler tarafından tatbik olunan tarifeler bilhassa işletme masrafları, normal kâr, sürat ve konfor gibi her servisin arzettiği hususiyetler nazarı itibara alınarak tesbit olunacaktır.

b) Tâyin edilmiş teşebbüslerce tatbik edilecek tarifeler Sözleşen Tarafardan her birinin havacılık makamlarının tasvibine arz edilecek ve bu makamlar kanuni yetki hudutları dahilinde işbu Anlaşmanın ekinde mütevellit mükellefiyetlere göre hareket edeceklerdir.

c) Sözleşen Taraflardan her birinin teşebbüs veya teşebbüslerince teklif edilen her târife, tatbika konulması derpiş edilen tarihten en aşağı otuz gün önce öteki Sözleşen Taraf havacılık makamlarına tevdi edilmelidir. Bu otuz günlük müddet hususi hallerde iki Sözleşen Taraf havacılık makamlarının müşterek kararıyle kısaltılabilir.

d) Sözleşen Taraflardan birinin havacılık makamları, yukarıda (b) paragrafında derpiş edilen ihbarın alınmasından sonra, diğer Sözleşen Tarafın bir teşebbüsü tarafından teklif edilen târifeyi tasvip etmezse derpiş edilen otuz günlük müddetin bitime ermesinden önce, keyfiyetten, bu sonuncu tarafı haberdar edecek ve sözleşen Taraflar uygun bir târife üzerinde bir Anlaşmaya varmaya çalışacaklardır. Son merci olarak Anlaşmanın 12. neç maddesinde derpiş edilen tahkime müracaat edilecektir.

Madde — 14.

Sözleşen Taraflardan her biri işbu Anlaşmaya son verme arzusunu her zaman öteki Sözleşen Tarafa ihbar edebilir. Bu ihbarın aynı zamanda Milletlerarası Sivil Havacılık Teşkilâtına yapılması lâzımdır. İşbu Anlaşma, ihbarın diğer Sözleşen Tarafa alınması gününden bir sene sonra sona erer. Meğer ki Taraflar arasında yapılacak bir Anlaşma neticesinde bu ihbar yukarıdaki müddetin hitamından önce fesholuna.

Böyle bir ihbarı alacak olan taraf bunu aldığı bildirmezse, Milletlerarası Sivil Havacılık Teşkilâtınca alınması tarihinden 14 gün sonra ihbar bu tarafa da alınmış addolunacaktır.

Madde — 15.

İşbu Anlaşma tasdiknamelerin teatisi tarihinde meriyete girecektir.

Yukardakileri tasdikan hükümetleri tarafından usulü dairesinde yetkilendirilmiş olan ve imzaları aşağıda bulunan temsilciler işbu Anlaşmayı imza etmiş ve mühürlemişlerdir.

5 Şubat 1951 tarihinde Ankara'da iki nüsha olarak Fransızca yapılmıştır.

Türkiye Cümhuriyeti Hükümeti
adına
Rıfkı R. Pasin

İsrail Devleti Hükümeti
adına
Eliahu Sasson

EK

Madde — 1.

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti, İsrail Devleti Hükümetine, onun tarafından tâyin edilmiş teşebbüslere ilişik tablo I de gösterilen yollar üzerinde hava nakliyat servisi işletme hakkını verir.

İsrail Devleti Hükümeti Türkiye Cumhuriyeti Hükümetine, onun tarafından tâyin edilmiş teşebbüslere ilişik tablo II de gösterilen yollar üzerinde hava nakliyatı servisi işletme hakkını verir

Madde — 2.

Bu Anlaşma ve bu ekde tesbit edilen şartlar dâhilinde Sözleşen Taraflardan her biri tarafından tâyin edilmiş teşebbüsler öteki Sözleşen Taraf ülkesi üzerinde transit ve ticari gayesi olmayan teknik tevakkuf hakkından istifade edeceklerdir. Bu teşebbüsler, bundan başka, diğer Sözleşen Taraf ülkesinde ve ilişik tablolarda tesbit edilen yollar üzerinde milletlerarası ulaştırmada, yolcu, posta ve ticari eşya yükleme ve boşaltma hakkından da istifade edeceklerdir.

Madde — 3.

İşbu Anlaşma ve ekine mevzu olan hava seferlerinin kurulması ve işletilmesinde aşağıdaki prensipler uygulanacaktır:

a) İmkân nispetinde ucuz ve salim ekonomik prensiplerle bağdaşan tarifeler uygulanması suretiyle hava yolculuğunun, insanlığın genel refahı bakımından arzettiği faydaların yayılmasını en geniş şekilde teşci ve teşvikı, aynı şekilde hava yolculuğunun milletlerarasında dostça anlayış ve iyi niyetin gelişmesi vasıtası olarak teşviki ve aynı zamanda bu yeni ulaştırma vasıtasından iki memleketin müşterek refahı bakımından çok sayıda bilvasıta faydaların sağlanması şayanı arzudur.

b) Seyahat eden kimselere sağlanmış bulunan hava ulaştırma kolaylıkları, halkın bu gibi ulaştırmalara olan ihtiyaçları ile sıkı surette münasebettar olmalıdır.

c) Her iki memleketin hava ulaştırma teşebbüsleri için, işbu Anlaşma ve Ek'ine mevzu olan ve karşılıklı ülkeler arasında mevcut yol veya yollardan her hangi birini takiben hava seferleri kurulması hususunda müsaide ve eşit imkânlar mevcut olmalıdır.

d) İşbu Anlaşma ve Ek'inde yazılı uzak kurye seferlerinin Sözleşen Taraflar hava ulaştırma teşebbüslerince işletilmesinde, karşı Taraf hava ulaştırma teşebbüslerinin menfaatleri, işbu Tarafın aynı yollar üzerinde kısmen veya tamamen kurmuş bulunduğu seferleri haksız zararlara uğratmamak maksadiyle, gözönünde tutulacaktır.

e) Sözleşen Taraflar, işbu Anlaşma Ek'ine uygun olarak tâyin olunan hava ulaştırma teşebbüsleri tarafından yapılacak seferler hacminin her şeyden önce adı geçen teşebbüsün milliyetini taşıdığı memleket ile ulaştırmanın nihai hedefi olan memleket arasındaki ulaştırma ihtiyaçlarına uygun bulunmasını kabul ederler.

Madde — 4.

Bu beynelmilel ulaştırma hatları üzerinde, işbu Anlaşma ve Ek'ine mevzu olan yolların bir veya birkaç noktasından üçüncü memleketlere veya üçüncü memleketlerden adı geçen yolların bir veya birkaç noktasına yapılacak yükleme ve boşaltma hakkı Sözleşen Taraflarca teyid olunan muntazam inkişaf genel prensiplerine muvafık olarak kullanılacak ve hacim tevafuku genel prensipleri hükümlerine uyulacaktır.

a) Menşee ve mahreğ memleketleri arasındaki ulaştırma istekleri;

b) Uzak kurye seferleri işletmesi ihtiyaçları;

c) Mahallî ve mntakavi seferler göz önünde tutularak geçilecek bölgelerde mevcut ulaştırma istekleri.

